

Gennembrud i kommuners behandling af børn med overvægt

Fredag d. 15. august 2014

Den såkaldte "Holbæk-metode", som Holbæk Sygehus Enhed for overvægtige børn og unge har udviklet, virker. Også når metoden spredes ud i landet.

Kommunale sundhedsplejersker og kostvejledere har stor succes med at behandle overvægtige børn og unge efter et særligt Holbæk-koncept. Indtil nu er 743 svært overvægtige børn startet i behandling i Vejle, Kolding, Horsens, Kalundborg, Stevns, Slagelse, Hedensted og Holbæk kommuner.

De foreløbige resultater viser, at 80 procent af børnene har mindsket deres grad af overvægt under behandlingen.

- Præcis, hvor mange kilo børnene har tabt sig tæller vi ikke sammen. Det er ikke relevant, da børn jo samtidig med at de taber sig også skal vokse og have omdannet fedt til muskler, understreger overlæge Jens-Christian Holm.

- Det er et behandlingsrespons, som aldrig er blevet set tidligere, siger han og understreger, at det banebrydende samarbejde mellem otte kommuner og Børneafdelingen på Holbæk Sygehus er en meget stor landvinding, hvor det er lykkedes at behandle en meget sammensat gruppe af børn. Og forbedringerne er sket hos alle typer af børn – uanset børnenes alder, deres grad af overvægt eller sociale tilhørsforhold.

Personalet i kommunerne er blevet grundigt oplært i metoden af overlæge Jens-Christian Holm og sygeplejerske Rikke Melskens. Og de bliver løbende vejledt af Rikke Melskens fra Holbæk Sygehus.

Dokumenteret indsats

Resultaterne bygger på gennemsnitligt seks måneders behandling. Målemetoden, der bruges til at vurdere overvægtige børns udvikling, tager hensyn til børnenes kropsbygning, alder, vækst og udvikling. Det er en avanceret form for BMI: En BMI z score, som er international standard for at vurdere graden af overvægt hos børn og unge. Målt på denne skala har 80 procent af børnene, der har været i behandling i de otte kommuner, reduceret deres grad af overvægt.

- Det er et gigantisk gennembrud, understreger Jens-Christian Holm.

- Vores metode virker! Også når metoden spredes ud og andre arbejder med den. Det kan vi nu dokumentere, siger Jens-Christian Holm på baggrund af en opgørelse, som læge og ph.d.-studerende Pernille Mollerup har udført.

Effektiv behandling

Den endelige opgørelse vil blive foretaget efter et års behandling af Pernille Mollerup, som en del af hendes ph.d.-projekt på Børneafdelingen på Holbæk Sygehus. Og den vil også fastslå behandlingens effekt på følesygdomme og livskvalitet.

- Når vi går ud med foreløbige resultater allerede nu, er det fordi det er stærke resultater, som det er vigtigt for samfundet at få kendskab til, siger Jens-Christian Holm, som mener, at der nu er mulighed for at etablere effektiv behandling af overvægtige børn og unge i hele landet i kommunalt regi.

Og det er endda lykkedes med et lavt timeforbrug at få succes. I de otte kommuner er familierne blevet fulgt af en sundhedsplejerske og en kostvejleder efter deres individuelle behov. Der er lagt en individuel skræddersyet plan for familien med 10-20 arbejdsplaner, som skal hjælpe familien og barnet til vægttab.

Arbejdspunkterne rummer blandt andet alle måltider, sukker og fedtholdige spise og drikke, spiseøvelser, motion og tidsforbrug ved tv og computer. Gensidig tillid, empati og omsorg er nøgleord og er helt afgørende i tilgangen og behandlingen af børnene og deres familier.

Fakta:

Det er anslået, at der er 60.000 svært overvægtige børn og unge i Danmark. Konsekvenserne for børn og unge, der lider af svær overvægt er meget alvorlige:

- 74 procent har mere end fem procent fedt i musklerne (normalen er nogle få procent).
- 57 procent har et for højt blodtryk.
- 44 procent har fedtlever.
- 28 procent har et for højt kolesteroltal.
- 18 procent har forstadier til diabetes.

Beregningerne er blevet til på baggrund af data fra 1.800 børn, der er blevet behandlet efter Holbæk-metoden.

Enheden for overvægtige børn og unge på Holbæk Sygehus blev etableret i 2007.

Enheden ledes af overlæge Jens-Christian Holm, som blandt andet er kendt fra tv-udsendelsen Generation XL.

Holbæk metoden har i princippet tre primære delelementer, som er grundlaget for det arbejde der udføres med succes i kommunerne:

- Man skal forstå at overvægt er en omsiggribende sygdom, som kan behandles.
- Man skal have indsigt i at svær overvægt er hormonelt reguleret.
- Og man skal have en pædagogisk tilgang, så barnet og familien forstår, hvad der er på spil i kroppen og hvad de selv kan arbejde med i behandlingen.